

Buletin legislativ

Octombrie 2009

Drept bancar	1
Comerț	10
Proceduri electorale	11
Drept fiscal	13
Legislație în domeniul sănătății	16
Drept imobiliar	17

Octombrie 2009

Buletin legislativ

Drept bancar

1 Reglementarea serviciilor de plată

Denumirea actului normativ	Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 113/2009 privind serviciile de plată (“ OUG nr. 113/2009 ”)
Publicație	Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 685 din 12 octombrie 2009
Intrare în vigoare	1 noiembrie 2009
Legături cu alte acte normative	<ul style="list-style-type: none"> • Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, cu modificările și completările ulterioare; • Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare; • Legii nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancale, cu modificările și completările ulterioare; • Alte acte normative cu aplicabilitate în sfera serviciilor financiare.
Dispoziții principale	<p>OUG nr. 113/2009 implementează în legislația națională prevederile Directivei nr. 2007/64/CE privind serviciile de plată, și are în vedere acele servicii de plată în cazul cărora fie atât prestatorul de servicii de plată al plătitorului, cât și cel al beneficiarului plății au sediul într-un stat membru, fie unicul prestator de servicii de plată din cadrul operațiunii de plată are sediul într-un stat membru.</p> <p>Cu privire la acestea, OUG nr. 113/2009 are în vedere următoarele aspecte principale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Autorizarea și supravegherea prudențială a instituțiilor de plată:<ul style="list-style-type: none"> - Banca Națională a României („BNR”) este instituția competentă pentru autorizarea și supravegherea instituțiilor de plată; - Sunt prevăzute condițiile esențiale pentru autorizarea de către BNR a instituțiilor care prestează servicii de plată; - OUG nr. 113/2009 stabilește nivelurile minime ale capitalului inițial pentru instituțiile de plată, în funcție de categoria de servicii prestate

(respectiv 20.000 Euro, 50.000 Euro și 125.000 Euro);

- Sunt prevăzute regulile principale cu privire la autorizarea, respingerea cererii de autorizare și respectiv retragerea autorizației acordate de către BNR;
- Sunt stabilite de asemenea principalele cerințe operaționale, referitoare la fondurile proprii (prin stabilirea limitelor acestora), fondurile primite pentru executarea operațiunilor de plată (prin instituirea obligației segregării și asigurării acestora) precum și obligațiile de raportare către BNR;
- Prestarea serviciilor de plată prin intermediul unui agent se avizează de către BNR, fiind de asemenea supusă unor cerințe prudențiale, iar agenții se înscriu într-un registru special;
- Externalizarea serviciilor de plată este de asemenea reglementată pe scurt, având în vedere informarea BNR în acest sens și condițiile esențiale pentru externalizarea operațiunilor importante (care afectează semnificativ capacitatea instituției de plată de a se conforma prevederilor aplicabile sau performanțele financiare, stabilitatea instituției sau continuitatea prestării serviciilor);
- Sunt prevăzute condițiile pentru prestarea serviciilor de plată în România de către instituțiile de plată din alte state membre, cu notificarea BNR în acest sens, precum și cele pentru prestarea serviciilor de plată în afara țării de către instituțiile de plată din România, cu notificarea BNR;
- Se înființează registrul instituțiilor de plată, evidențiind pe lângă acestea și sucursalele acestora și agenții instituțiilor de plată, persoane juridice române.
- **Transparența pentru condiții și cerințe de informare privind serviciile de plată:**
  - OUG nr. 113/2009 stabilește cerințele esențiale de transparență și informare în cazul operațiunilor de plată singulare sau al celor desfășurate în baza unui contract-cadru, atunci când utilizatorul este un consumator;
  - În cazul operațiunilor de plată singulare, instituțiile de plată trebuie să pună la dispoziția utilizatorilor, în mod ușor accesibil, într-un limbaj

ușor accesibil, în formă clară, completă și precisă, în limba română (sau altă limbă stabilită de comun acord între părți), informații diferențiate după cum utilizatorul este plătitor sau beneficiar;

- În cazul operațiunilor de plată desfășurate în baza unui contract-cadru, instituțiile de plată trebuie să pună la dispoziția utilizatorilor informații diverse cu privire la prestator, serviciile de plată, prețul, rata dobânzii și cursul de schimb aplicabile acestora, mijloacele de comunicare folosite, măsurile de securitate, condițiile de încetare a contractului-cadru și soluționarea litigiilor apărute în legătură cu aceste contracte;
- Modificarea contractului-cadru și denunțarea unilaterală sunt supuse unor condiții reglementate.
- **Drepturile și obligațiile prestatorilor și utilizatorilor serviciilor de plată:**
  - OUG nr. 113/2009 stabilește drepturi și obligații ale prestatorilor și utilizatorilor serviciilor de plată, aplicabile atunci când utilizatorul este un consumator, cu privire în special la prețurile practicate pentru aceste servicii, modalitățile de autorizare de către utilizatori a operațiunilor de plată, instrumentele utilizate, operațiunile neautorizate sau executate incorect și corectarea acestora, precum și rambursarea operațiunilor inițiate de sau prin intermediul beneficiarului plății;
  - De asemenea, sunt stabilite regulile principale privind executarea operațiunilor de plată, emiterea și revocarea ordinelor, transferul sumelor, termene de executare și schimburi valutare aferente transferurilor;
  - Ca regulă, răspunderea pentru executarea corectă operațiunilor de plată revine prestatorului de servicii, în măsura în care codul de identificare al tranzacției este corect, iar răspunderea poate fi angajată atât de plătitor, cât și de beneficiar;
  - Prelucrarea datelor personale ale utilizatorilor de către instituțiile de plată și sistemele de plăți se realizează cu respectarea prevederilor aplicabile în domeniul protecției datelor personale.
  - Ca dispoziții tranzitorii, instituțiile care prestează servicii de plată sunt obligate să obțină autorizația BNR până la data de 31 decembrie 2010,

Acte normative abrogate	<p>iar contractele aflate în derulare trebuie să fie aliniate prevederilor OUG nr. 113/2009 în termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a acesteia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ordonanța Guvernului nr. 6/2004 privind transferurile transfrontaliere, cu modificările și completările ulterioare; • Art. 13 din Ordonanța Guvernului nr. 130/2000 privind protecția consumatorilor la încheierea și executarea contractelor la distanță, , cu modificările și completările ulterioare.
Denumirea actului normativ	2 Regulament BNR privind instituțiile de plată Regulament BNR nr. 21/2009 privind instituțiile de plată („Regulamentul nr. 21/2009”)
Publicație	Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 735 din 29 octombrie 2009
Intrare în vigoare	1 noiembrie 2009
Legături cu alte acte normative	Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 113/2009 privind serviciile de plată
Dispoziții principale	<p>Regulamentul nr. 21/2009 reglementează detaliat cadrul aplicabil instituțiilor de plată, ca instituții oferind servicii financiare care până în prezent nu se găseau sub supravegherea prudentială a BNR.</p> <p>Principalele domenii de reglementare a supravegherii BNR asupra instituțiilor de plată, conform Regulamentului nr. 21/2009, precum și regulile esențiale aplicabile au în vedere următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Autorizarea funcționării instituțiilor de plată de către BNR:<ul style="list-style-type: none"> - Cerințele generale avute în vedere pentru autorizarea funcționării instituțiilor de plată se referă la capitalul inițial, obiect de activitate, acționariat, conducători și administratori, și se evidențiază cu documente adecvate; - Sunt prevăzute cerințe speciale pentru instituțiile care prestează servicii de plată la data intrării în vigoare a OUG nr. 113/2009. • Notificarea BNR cu privire la prestarea de servicii de plată prin intermediul unui agent:<ul style="list-style-type: none"> - În cazul efectuării serviciilor de plată prin intermediul unui agent, acesta trebuie să îndeplinească la rândul său o sumă de condiții pentru înscrierea sa în registrul instituțiilor de plată al BNR.

- **Fondurile proprii ale instituțiilor de plată:**
  - Sunt prevăzute metode alternative de calculare a fondurilor proprii, dintre care una singură este selectată în cursul procesului de autorizare sau de notificare a modificării în situația instituției de plată, fiecare dintre aceste metode fiind descrisă în detaliu de Regulamentul nr. 21/2009;
  - Sunt prevăzute componența fondurilor proprii, pe categorii, precum și condițiile privind elementele acestora.
- **Protejarea fondurilor primite pentru executarea operațiunilor de plată:**
  - Fondurile primite executarea operațiunilor de plată, numite fonduri protejate, sunt supuse unei serii de măsuri care să asigure executarea corespunzătoare a operațiunilor de plată în beneficiul utilizatorilor;
  - Astfel, pe lângă principiile enunțate de OUG nr. 113/2009, instituțiile de plată trebuie să mențină o evidență clară a fondurilor protejate și a metodelor aplicate pentru protejarea acestora;
  - De asemenea, sunt prevăzute o serie de condiții ce trebuie avute în vedere la încheierea asigurării cu privire la fondurile protejate (cu privire la asigurator și la polița de asigurare).
- **Notificarea BNR cu privire la modificările intervenite în situația instituțiilor de plată:**
  - Modificările în situația instituțiilor de plată pot fi (i) supuse aprobării prealabile (acelea care privesc elemente esențiale ale instituției de plată, avute în vedere în cadrul procesului de autorizare) și (ii) respectiv supuse notificării (modificări corporative generale);
  - Aprobarea prealabilă se emite de către BNR în baza unei documentații, iar la evaluarea acesteia se au în vedere condițiile stabilite pentru autorizarea funcționării instituției de plată;
  - Procedurile de aprobare prealabilă și de notificare sunt aplicabile și în cazul modificărilor intervenite cu privire la agenții instituțiilor de plată – procedurile urmând a fi îndeplinite de către instituția de plată care folosește serviciile respectivului agent.

- **Cerințele de raportare aplicabile instituțiilor de plată:**
  - Cerințele de raportare se referă la necesarul de fonduri proprii (anual), indicatorii utilizați pentru calcularea acestuia (trimestrial), nivelul și componența fondurilor proprii (lunar și trimestrial), precum și elemente de bilanț și din contul de profit și pierdere (anual);
  - Raportările se transmit către BNR în termen de maxim 30 de zile de la expirarea perioadei de raportare corespunzătoare.

Regulamentul include și o serie de anexe, cuprinzând:

- Formulare necesare în procesul de autorizare a funcționării unei instituții de plată;
- Indicatori necesari pentru calcularea necesarului de fonduri proprii și instrucțiuni pentru determinarea acestora;
- Formulare aferente raportărilor către BNR.

Autor

patricia.enache@tuca.ro

3 Regulament BNR privind instituțiile financiare nebancaire

Denumirea actului normativ	Regulament BNR nr. 20/2009 privind instituțiile financiare nebancaire („Regulament nr. 20/2009”)
Publicație	Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 707 din 21 octombrie 2009
Intrare în vigoare	21 octombrie 2009
Legături cu alte acte normative	Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancaire
Dispoziții principale	<p>Prin adoptarea Regulamentului nr. 20/2009, care detaliază dispozițiile Legii nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancaire, s-a realizat reunirea reglementărilor disparate de până acum în ceea ce privește desfășurarea activității de creditare de către instituțiile financiare nebancaire (“IFN”).</p> <p>Astfel, Regulamentul nr. 20/2009 detaliază regimul juridic aplicabil IFN-urilor, persoane juridice române, precum și sucursalelor din România ale instituțiilor financiare, persoane juridice străine.</p> <p>Principalele aspecte reglementate se referă la (i) înscrierea în registre a unei IFN (<i>n.n.</i> Registrul general, Registrul special și Registrul de evidență, ținute de BNR), (ii) comunicarea modificărilor intervenite în situațiile unei IFN, și (iii) cerințele prudențiale aplicabile IFN-urilor înscrise în Registrul special. Reamintim faptul că Registrul general – este registrul deschis și ținut de BNR, în care sunt înregistrate</p>

toate IFN-urile care îndeplinesc condițiile generale de funcționare, **Registrul special** – este registrul deschis și ținut de BNR, în care se înregistrează IFN-urile înscrise deja în Registrul general, dar care îndeplinesc anumite criterii care determină transferul înregistrării lor în Registrul special, iar **Registrul de evidență** – este registrul deschis și ținut de BNR, în care se înregistrează entitățile ce desfășoară anumite activități de creditare exclusiv din fonduri publice ori puse la dispoziție în baza unor acorduri interguvernamentale, precum și IFN organizate sub forma caselor de amanet sau a caselor de ajutor reciproc.

Principalele prevederi ale Regulamentului nr. 20/2009 sunt următoarele:

- Orice entitate care intenționează să desfășoare activități de creditare în România poate desfășura aceste activități numai după ce a fost înscrisă în Registrul general, sau în Registrul de evidență, după caz;
- În termen de 5 zile de la data efectuării primei operațiuni de creditare, IFN înscrise în Registrul general vor comunica în scris acest aspect Direcției de supraveghere din cadrul BNR;
- Toate sucursalele, precum și orice alte sedii secundare deschise în România de către instituțiile financiare, persoane juridice străine, vor fi considerate ca fiind o singură sucursală.
- **Considerații privind înscrierea în Registre:**

De asemenea, cu privire la înscrierea unei IFN în Registrul general, sunt prevăzute următoarele:

- IFN-urile, persoane juridice române, trebuie să dispună în permanență de un capital social în valoare de cel puțin 200.000 Euro (în echivalent lei), sau 3.000.000 Euro (în echivalent lei) în cazul în care au inclusă în obiectul de activitate acordarea de credite ipotecare. În ceea ce privește capitalul de dotare al sucursalelor instituțiilor financiare, persoane juridice străine, valoarea acestuia va respecta limitele impuse IFN persoane juridice române;
- În cazul unei IFN care are incluse în obiectul de activitate mai multe tipuri de activități de creditare, valoarea minimă a capitalului social va reprezenta cel puțin nivelul prevăzut pentru activitatea de creditare cu cea mai mare cerință de capital, dintre cele cuprinse în obiectul de activitate;
- Obiectul de activitate al unei IFN, prevăzut în actul constitutiv, trebuie

să cuprindă în mod explicit toate activitățile ce pot fi derulate de către entitate, atât cele principale cât și cele secundare. În plus, o activitate de creditare desfășurată în conformitate cu obiectul de activitate al IFN, nu va putea fi externalizată;

- În ipoteza în care o instituție, persoană juridică străină, deschide mai multe sedii secundare concomitent, aceasta va trebui să desemneze și să comunice BNR care din acele sedii secundare va fi considerat sucursală principală.

În ceea ce privește înscrierea unei IFN în Registrul special, aceasta se bazează pe următoarele coordonate:

- Criteriile pentru înscriere sunt: (i) nivelul cumulat al capitalurilor proprii și surselor împrumutate pe baza contractelor de împrumut/finanțare existente în sold să fie de minimum 50.000.000 lei, și (ii) nivelul cumulat al creditelor/finanțărilor acordate și angajamentelor asumate existente în sold să fie de minimum 25.000.000 lei;
- Mai mult decât atât, pentru a fi înscrisă, IFN va trebui să atingă limitele de mai sus, cumulativ, pentru trei perioade de raportare trimestrială succesive.

- **Comunicarea modificărilor intervenite în situația IFN:**

Se supun comunicării BNR – Direcția de supraveghere acele modificări intervenite în situația unei IFN care se referă la:

- Denumirea, sediul social și numărul de telefon/fax ale IFN;
- Majorarea sau reducerea capitalului social;
- Modificările aduse obiectului de activitate principal și secundar, după caz;
- Deschiderea/închiderea de sucursale sau alte sedii secundare pe teritoriul României sau în străinătate;
- Acționari;
- Conducători;
- Administratori/membrii consiliului de supraveghere;
- Auditorul statutar sau firma de audit.

Aceste informații se vor transmite BNR în termen de 30 de zile de la data realizării lor sau, după caz, de la data înregistrării mențiunilor corespunzătoare fie în Registrul Comerțului fie în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

- **Cerințe prudențiale aplicabile IFN înscrise în Registrul special:**

Conform Regulamentului nr. 20/2009, cerințele prudențiale aplicabile IFN înscrise în Registrul special sunt următoarele:

- Metodologia de calcul a fondurilor proprii și nivelul minim al acestora – în acest sens se menționează că IFN vor menține permanent nivelul fondurilor proprii cel puțin la nivelul capitalului social minim aplicabil;
- Limitele maxime de expunere a IFN față de contrapartide – în această privință trebuie menționat faptul că (i) expunerea unei IFN față de un singur debitor este considerată ca fiind expunere mare atunci când valoarea brută a acesteia este egală sau depășește 10% din fondurile proprii ale IFN, și (ii) expunerea agregată înregistrată de o IFN nu poate depăși 1.500% din valoarea fondurilor proprii ale acesteia;
- Cadrul general privind organizarea, controlul intern, auditul intern și administrarea riscurilor semnificative – în acest caz aspectele importante vizează următoarele: (i) IFN trebuie să dispună de un comitet de administrare a riscurilor, (ii) activitățile de control trebuie să se constituie ca parte integrantă a activității zilnice a IFN, (iii) procedurile IFN privind riscul de credit trebuie să se refere la întreaga activitate a acestora și să aibă în vedere atât creditele la nivel individual, cât și întregul portofoliu, (iv) IFN trebuie să dispună de proceduri pentru aprobarea noilor credite, precum și pentru restructurarea celor existente, (v) în cadrul activităților de control intern, IFN trebuie să dispună de sisteme pentru identificarea în timp util a creditelor a căror calitate se deteriorează și pentru administrarea creditelor neperformante, (vi) este interzisă externalizarea activității de audit intern.

- **Dispoziții tranzitorii:**

Regulamentul nr. 20/2009 stipulează, ca dispoziții tranzitorii, că IFN înscrise în Registrul special și care au activitatea de audit externalizată la data intrării în vigoare acestui act normativ se vor conforma interdicției de externalizare în termen de maximum 12 luni de la data de 21 octombrie 2009.

Acte normative abrogate Mai multe norme emise de BNR cu privire la aspecte ce au fost reglementate într-un mod unitar în Regulamentul nr. 20/2009.

Autor olga.cobasneanu@tuca.ro

Comerț

Denumirea actului normativ Lege nr. 321/2009 privind comercializarea produselor alimentare (“**Legea nr. 321/2009**”)

Publicație Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 705/20.10.2009

Intrare în vigoare 19 noiembrie 2009

Legături cu alte acte normative Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață („**O.G. nr. 99/2000**”)

Legături cu legislația comunitară Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare

Dispoziții principale Legea nr. 321/2009 reglementează condițiile de exercitare a activității de comercializare a produselor alimentare, aceasta aplicându-se tuturor persoanelor fizice și juridice care desfășoară relații comerciale cu produse alimentare. În ceea ce privește relațiile comerciale dintre furnizori și comercianți, se prevede că acestea sunt stabilite prin încheierea unui contract negociat în prealabil de către părți.

Sunt instituite anumite interdicții având rol de măsuri de protecție împotriva înțelegerilor și practicilor anticoncurențiale cu privire la următoarele:

- Cumpărarea sau vânzarea, în mod direct sau indirect, de produse sau servicii de la sau către un terț, părțile neputându-se obliga reciproc în acest sens;
- Solicitarea și încasarea de către comerciant de la furnizor a plății de servicii ce nu au legătură directă cu operațiunea de vânzare și nu sunt cuprinse în costul de achiziție, sau a plății de servicii legate de extinderea rețelei de distribuție a comerciantului, amenajarea spațiilor de vânzare ale comerciantului sau de operațiunile și evenimentele de promovare a activității și imaginii comerciantului;
- Oferirea și vânzarea de produse în pierdere, anumite excepții fiind prevăzute de O.G. nr. 99/2000;

- Solicitarea furnizorului de a nu vinde altor comercianți aceleași produse la un cost de achiziție mai mic sau egal cu cel cu care comerciantul le-a achiziționat.

Legea nr. 321/2009 conține, de asemenea, prevederi referitoare la delistare și la condițiile în care aceasta poate fi făcută de către comerciant.

În ceea ce privește obligațiile de plată între comerciant și furnizor pentru produse alimentare, sunt reglementate termenele maxime prevăzute pentru plată ce trebuie respectate, acestea variind de la 12 la 35 de zile în funcție de produsele alimentare contractate.

Legea nr. 321/2009 prevede în mod expres posibilitatea stabilirii unor penalități prin contract pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor contractuale. De asemenea, este prevăzută punerea în întârziere a debitorului, fără nicio altă formalitate, și plata unei penalități zilnice începând cu data neefectuării plății, egală cu dublul dobânzii de referință a Băncii Naționale a României, calculată la suma datorată.

Se prevede un termen de 60 de zile calculat de la data intrării în vigoare a Legii nr. 321/2009 pentru modificarea corespunzătoare a contractelor în desfășurare ale căror termene și condiții sunt contrare prevederilor acesteia.

Autor

sandra.anca@tuca.ro

Proceduri electorale

Denumirea actului normativ

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului („O.U.G. nr. 103/2009”)

Publicație

Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 656 din 2 octombrie 2009

Intrare în vigoare

2 Octombrie 2009

Legături cu alte acte normative

- Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului („Legea nr. 3/2000”);
- Legea nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale („Legea nr. 35/2008”);
- Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, cu modificările și completările ulterioare („Legea nr. 370/2004”);
- Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru

Parlamentul European, cu modificările și completările ulterioare („Legea nr. 33/2007”).

Dispoziții principale

O.U.G. nr. 103/2009 a fost adoptată ca urmare a necesității modificării procedurilor de organizare a referendumului. În preambulul acestui act normativ se invocă inițiativa din 24 septembrie 2009 a actualului Președinte al României de organizare a unui referendum cu privire la organizarea unui parlament unicameral și necesitatea organizării acestui referendum în timpul mandatului actualului președinte. Se mai menționează că prin măsurile dispuse de prezentul act normativ s-ar asigura o reducere a cheltuielilor electorale de aproximativ 15.000.000 Euro ca urmare a organizării referendumului simultan cu desfășurarea scrutinului pentru alegerea Președintelui României.

Principalele modificări aduse de O.U.G. nr. 103/2009 se referă la:

- **Modificări cu privire la procedura de demarare a referendumului:**

În acord cu decizia Curții Constituționale nr. 392/2007, acest act normativ aduce o modificare importantă referitoare la avizul Parlamentului României în cazul desfășurării referendumului ca urmare a inițiativei Președintelui României în legătură cu probleme de interes național. În acest sens, avizul Parlamentului României se va da printr-o hotărâre adoptată în ședință comună prin votul majorității parlamentarilor prezenți. În cazul în care acest aviz nu este dat în termen de 20 de zile de la solicitarea Președintelui României, acesta poate emite decretul de organizare a referendumului, procedura de consultare a Parlamentului considerându-se îndeplinită. Astfel, a fost reglementată situația când, datorită blocajului decizional din cadrul Parlamentului, referendumul pentru probleme de ordin național nu mai putea să aibă loc.

- **Modificări cu privire la cvorum:**

O.U.G. nr. 103/2009 aduce modificări referitoare la cvorumul necesar cu privire la desfășurarea referendumului în sensul că se consideră valabil doar dacă participă jumătate plus unu din numărul persoanelor înscrise pe listele electorale permanente.

- **Aspecte privind procedura de desfășurare a referendumului:**

Una dintre noutățile legislative o reprezintă posibilitatea de desfășurare a referendumului simultan cu o altă procedură electorală. Astfel, în cazul în care data referendumului este stabilită odată cu scrutinul privind alegerea deputaților și senatorilor, cu scrutinul privind alegerea Președintelui României, cu alegerile

privind Parlamentul European sau cu alegerile locale, referendumul se va desfășura, după caz, potrivit procedurilor electorale respective. Atât referendumul cât și scrutinul electoral respectiv se vor desfășura la aceeași secție de votare în cadrul aceluiși birou electoral.

Desfășurarea referendumului are loc în circumscripțiile electorale și la secțiile de votare organizate potrivit Legii nr. 35/2008 cu excepția cazului când referendumul se desfășoară simultan cu alte procese electorale, caz în care referendumul se va desfășura în circumscripțiile electorale și secțiile de votare stabilite pentru acel scrutin.

- **Aplicarea în timp a actului normativ**

O.U.G. nr. 103/2009 stabilește că dispozițiile sale se aplică și procedurilor de referendum aflate în curs, iar termenul de 20 de zile privind consultarea Parlamentului curge de la data intrării în vigoare a prezentului act normativ, creând practic posibilitatea ca referendumul propus de actualul Președinte al României privind impunerea unui parlament unicameral să se desfășoare simultan cu scrutinul din 22 noiembrie 2009 pentru alegerea Președintelui României.

Autor

sergiu.cretu@tuca.ro

Drept fiscal

Denumirea actului normativ

Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 109/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal („O.U.G. nr. 109/2009”)

Publicație

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 689 din 13 octombrie 2009

Intrare în vigoare

13 octombrie 2009

Dispoziții principale

O.U.G. nr. 109/2009 a fost adoptată ca urmare a necesității susținerii reformei fiscale în România în contextul existenței obligației (pentru evitarea procedurii de infringement) transpunerii de către România în legislația națională și a aplicării de la data de 1 ianuarie 2010 a prevederilor directivelor europene în domeniile: accize, locul prestării serviciilor, TVA și regimul fiscal comun care se aplică fuziunilor, divizărilor, cesionării de active și schimburilor de acțiuni între societățile din diferite state membre. În același timp, prin adoptarea O.U.G. nr. 109/2009 Codul fiscal cunoaște mai multe modificări de ordin tehnic, menite să actualizeze și să clarifice anumite prevederi.

Principalele modificări aduse Codului fiscal de O.U.G. nr. 109/2009 în domeniul

impozitelor directe sunt următoarele:

- Includerea societăților rezidente în statele membre în categoria contribuabililor obligați la plata impozitului pe profit;
- Stabilirea regulilor fiscale aplicabile în situația transferului sediului social al unei „societăți europene” sau al unei “societăți cooperative europene” din România în alte state membre ale Uniunii Europene;
- Stabilirea regimului fiscal al sediilor permanente aparținând societăților cedente din România;
- Deducerea la calculul profitului impozabil a dobânzilor, penalităților și majorărilor de întârziere datorate de persoanele juridice române, în cadrul contractelor economice încheiate cu persoane nerezidente;
- Clarificarea prevederilor referitoare la împrumuturile care se iau în calcul pentru determinarea gradului de îndatorare;
- Descentralizarea competențelor, de la nivelul Ministerului Finanțelor Publice la nivelul direcțiilor teritoriale, privind stabilirea activităților cuprinse în nomenclatorul activităților independente;
- Simplificarea sistemului declarativ actual;
- Reașezarea frecvenței de actualizare a expertizelor privind valoarea de circulație a bunurilor imobile efectuată de către Camera Notarilor Publici pentru corelarea cu evoluția pieței imobiliare;
- Modificarea termenului de plată a impozitului pe dividendele distribuite care nu au fost plătite până la sfârșitul anului în care s-au aprobat situațiile financiare anuale, acesta urmând a fi 25 ianuarie a anului următor;
- Explicarea condițiilor de acordare a scutirii de impozit pe dividendele plătite de o persoană juridică română unei persoane juridice rezidente într-un stat al Uniunii Europene sau al Asociației Europene a Liberului Schimb;
- Eliminarea deciziei prealabile de scutire a reținerii la sursă a impozitului pe veniturile nerezidenților, asigurându-se același tratament aplicabil în prezent în legislația internă.

Principalele modificări aduse Codului fiscal de O.U.G. nr. 109/2009 în domeniul TVA sunt următoarele:

- Stabilirea regulii generale că serviciile prestate de o persoană impozabilă către o altă persoană impozabilă vor avea locul, respectiv se vor impozita la locul unde este stabilit beneficiarul, indiferent că este o persoană impozabilă stabilită în interiorul Comunității sau în afara Comunității;
- Stabilirea regulii generale că serviciile prestate de o persoană impozabilă către o persoană neimpozabilă vor avea locul, respectiv se vor impozita, acolo unde este stabilit prestatorul;
- Stabilirea unor excepții de la regulile precizate mai sus pentru a asigura impozitarea serviciilor la locul de consum, de exemplu: serviciile legate de bunuri imobile urmează a fi impozitate la locul unde se află bunul imobil; serviciile de restaurant și catering urmează a fi impozitate la locul prestării efective; serviciile de transport de călători urmează a fi impozitate la locul unde se efectuează transportul, etc.;
- Stabilirea regulii depunerii lunare a declarațiilor recapitulative se vor atâta pentru livrările/achizițiile intracomunitare de bunuri, cât și pentru serviciile prestate intracomunitare. Față de termenul anterior de 3 luni, se consideră că regula respectivă este cea mai importantă măsură pentru combaterea evaziunii fiscale, deoarece permite un control mai eficient, în timp real, al operațiunilor intracomunitare.

Principalele modificări aduse Codului fiscal de O.U.G. nr. 109/2009 în domeniul accizelor privesc următoarele:

- Modificarea și completarea unor definiții ale operatorilor economici ce efectuează operațiuni cu produse accizabile (de exemplu: destinatari înregistrați, expeditor înregistrați);
- Crearea cadrului juridic necesar introducerii sistemului informatizat pentru facilitarea și monitorizarea circulației intracomunitare a produselor accizabile în regim suspensiv de accize;
- Introducerea posibilității de împărțire a responsabilității de garantare a riscului de neplată a accizelor care ar putea deveni exigibile;

- Eliminarea din sfera de aplicare a accizelor a produselor pentru care accizele sunt stabilite în cote procentuale.

Toate modificările și completările aduse Codului fiscal de O.U.G. nr. 109/2009 se vor aplica începând cu data de 1 ianuarie 2010.

Acte normative abrogate

Legea nr. 260/2007 privind înregistrarea operațiunilor comerciale prin mijloace electronice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 506 din 27 iulie 2007

Autor

maxim.dogoter@tuca.ro

Legislație în domeniul sănătății

Denumirea actului normativ

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 104/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății („O.U.G. nr. 104/2009”)

Publicație

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 669/07.10.2009

Intrare în vigoare

7 octombrie 2009

Legături cu alte acte normative

Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății

Dispoziții principale

În esență, cea mai importantă modificare adusă de O.U.G. nr. 104/2009 vizează introducerea obligației pentru deținătorii autorizațiilor de punere pe piață („APP-uri”) având ca obiect (i) medicamente incluse în programele naționale de sănătate, (ii) medicamente de care beneficiază asigurații în tratamentul ambulatoriu, cu sau fără contribuție personală, pe bază de prescripție medicală, în sistemul de asigurări sociale de sănătate precum și (iii) medicamente de care beneficiază asigurații în tratamentul spitalicesc, care realizează încasări din comercializarea în România a acestor medicamente, de a achita, după deducerea taxei pe valoare adăugată, o contribuție. Contribuția este trimestrială și se calculează prin raportare la valoarea încasărilor, după cum urmează:

- 11% pentru venituri trimestriale mai mari de 75 milioane lei;
- 10% pentru venituri trimestriale între 50.001.000 și 75 milioane lei;
- 9% pentru venituri trimestriale între 25.001.000 și 50 milioane lei;
- 8% pentru venituri trimestriale între 12.501.000 și 25 milioane lei;
- 7% pentru venituri trimestriale între 6.251.000 și 12,5 milioane lei;
- 6% pentru venituri trimestriale între 1.250.000 și 6,25 milioane lei;

- 5% pentru venituri trimestriale mai mici de 1.250.000 lei

Dacă deținătorii APP-urilor nu desfășoară activități de comercializare în România a medicamentelor mai sus menționate, obligația de a achita contribuția incumbă persoanelor juridice care realizează încasări din comercializarea în România a medicamentelor, ca urmare a obținerii dreptului de comercializare direct de la deținătorul APP, respectiv de la persona care a primit de la acesta din urmă, direct sau indirect, posibilitatea de a transmite către terți dreptul de comercializare a medicamentelor în România.

Contribuția mai sus menționată se virează trimestrial, până la data de 25 a lunii următoare trimestrului în care a avut loc livrarea medicamentelor. Sancțiunea pentru neîndeplinirea obligației de plată constă în pierderea dreptului de decontare din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate a contravalorii medicamentelor care fac obiectul acestei obligații. Pentru neplata la scadență a contribuției se calculează și se datorează accesorii, în condițiile Codului de procedură fiscală.

Rațiunea care a determinat introducerea unei astfel de obligații de plată rezidă în necesitatea suplimentării, în regim de urgență, a surselor de finanțare a sistemului public de sănătate ca urmare a creșterii constante a numărului de pacienți care beneficiază de serviciile oferite de sistemul public de sănătate, ceea ce a condus la creșterea semnificativă a cheltuielilor suportate din surse publice.

Autor

alina.lacatus@tuca.ro

Drept imobiliar

Denumirea actului normativ

Ordin nr. 415/2009 pentru completarea Regulamentului privind conținutul și modul de întocmire a documentațiilor cadastrale în vederea înscrierii în cartea funciară, aprobat prin Ordinul directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 634/2006 („**Ordinul**”)

Publicație

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 675 din 8 octombrie 2009

Intrare în vigoare

23 octombrie 2009

Legături cu alte acte normative

- Legea cadastrului și publicității imobiliare nr. 7/1996 („**Legea nr. 7/1996**”);
- Regulament privind conținutul și modul de întocmire a documentațiilor cadastrale în vederea înscrierii în cartea funciară, aprobat prin Ordinul directorului general al Agenției Naționale de

Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 634/2006 („Regulamentul”);

- Legea fondului funciar nr. 18/1991 („Legea fondului funciar”);
- Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997 („Legea nr. 1/2000”);
- Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniul proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente („Legea nr. 247/2005”).

Dispoziții principale

O primă completare adusă Regulamentului este definirea prin Ordin a termenilor de *tarla* și *plan parcelar*.

O noutate importantă introdusă prin Ordin este reglementarea procedurii privind atribuirea numerelor cadastrale imobilelor din planul parcelar în vederea înscrierii în cartea funciară („Procedura”). Această Procedură se aplică imobilelor situate în extravilan, retrocedate conform prevederilor Legii nr. 18/1991, Legii nr. 1/2000 și Legii nr. 247/2005.

La solicitarea autorităților publice locale și centrale sau a altor persoane interesate, Procedura este inițiată de către persoane autorizate, prin întocmirea unui dosar tehnic pentru fiecare tarla. În baza dosarului tehnic și la solicitarea proprietarilor se efectuează înscrierea imobilelor în cartea funciară.

Ordinul prevede faptul că numerele cadastrale se vor atribui și imobilelor pentru care au fost emise doar procese-verbale de punere în posesie eliberate conform legilor proprietății. Titlurile de proprietate ce se vor emite în conformitate cu prevederile acestor legi, în baza planului parcelar recepționat cu numere cadastrale atribuite, devenit plan cadastral, se înscriu din oficiu în cartea funciară, înaintea transmiterii acestora către proprietar.

De asemenea, prin Ordin a fost introdusă o excepție de la Procedură, astfel cum acesta este reglementat de Regulament. În consecință, Ordinul prevede faptul că la recepția documentațiilor cadastrale pentru imobile situate în extravilan unde nu există plan parcelar în arhiva oficiului teritorial sau a primăriei, acesta va fi înlocuit cu un „plan de încadrare în tarla”, pe care sunt reprezentate limitele tarlalei, limitele imobilelor care au numere cadastrale anterior atribuite, limitele imobilului în cauza și orice alte detalii fixe din teren.

Autor

cristina.buric@tuca.ro

Detalii contact:

Piața Victoriei
Șoseaua Nicolae Titulescu nr. 4-8
America House, aripa de vest, et. 8
Sector 1
București 011141
România

 (40-21) 204 88 90

 (40-21) 204 88 99

 office@tuca.ro

 www.tuca.ro

Disclaimer

Acest material informativ are numai un caracter orientativ. Scopul său nu este de a oferi consultanță juridică cu caracter definitiv, care se va solicita conform fiecărei probleme legale în parte.

Pentru detalii și clarificări privind oricare dintre subiectele tratate în Buletinul Legislativ, persoanele de contact sunt:

Florentin Țuca, Avocat asociat coordonator (florentin.tuca@tuca.ro)

Cornel Popa, Avocat asociat (cornel.popa@tuca.ro)

Cristian Radu, Avocat colaborator senior (cristian.radu@tuca.ro)